

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu

Broj predmeta: KV. 5/05

Optužnica: KTRZ br. 17/04 od 12. avgusta 2005.

Glavni pretres: 25.09.2007.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušavanje svedoka Rada Perušinića

Po zanimanju prosvetni radnik. U penziji je. Živi u Zvorniku. Uoči rata je radio kao rukovodilac Odeljenja za narodnu odbranu u fabrici *Glinica*. Nije bio član SDS-a. U vreme događaja nije bio angažovan u vojnim ili policijskim jedinicama. Kada je počeo rat, svedok je bio sam u stanu u Zvorniku, da bi sačuvao stan i stvari, dok mu je supruga bila u Srbiji [u Loznici], a ćerka na studijama u Beogradu. Prvog dana rata, oko 10:00 sati, počela je pucnjava. Izišao je na balkon i video ga je jedan vojnik koji mu se obratio rečima: „šta ti radiš gore matori, silazi dole“. Svedok je bio u trenerci. Sišao je ispred zgrade. Zatekao je dvadesetak komšija. Četvorica vojnika u maskirnim uniformama su ih odveli u čitaonicu, na 300 do 400 metara od svedokove zgrade, u blizini suda i opštine. Došao je autobus i svedok je prepoznao vozača Antu Petrovića, koji je pre rata bio upravnik mehaničke radionice u fabrici *Glinica*. Došao je iz pravca Karakaja. Neke žene su ušle u čitaonicu a svedok je stajao u parkiću. Dok su stajali ispred čitaonice, stalno su pristizali muškarci. Bilo je i nekoliko žena. Osim Muslimana bilo je i Srba. Seli su u autobus, svedok se pozdravio sa Antom. Otišao je skroz pozadi. Stajao je. Bio je skoro pun autobus. Autobus je krenuo za Karakaj. Došli su pred fabrike *Alhos*. Bilo je kratko stajanje. Ušao je vojnik, rekao je da ga je poslao Pejo da nađe svedoka *Šest*, koga traži direktor *Glinice*, Jefto Subotić, da se vrati na posao. Taj vojnik je odveo svedoka *Šest*. Svedok i ostali su autobusom odvedeni u Banja Koviljaču. Nije video da li je sa njima putovalo neko službeno lice. U Banja Koviljači svako je bio slobodan da ide kuda hoće. Svedok je čuo da su Muslimani, a i neki Srbi, otišli u sabirni centar. Svedok je otišao u Loznicu kod supruge. Posle nekoliko dana radio Loznica je pozvala radnike da se vrate na posao i svedok se vatio u Zvornik. Našao je ispreturan sto u fabrici. Prespavao je u fabrici. Zatekao je razbijena vrata na stanu, sve ispreturano. Nije mogao da zaključa vrata. Gume na automobilu, koji je bio parkiran ispred kuće, bile su ispumpane. Zamolio je nekog komšiju da mu pomogne da napumpa gume. Autom je otišao u fabriku. Tamo se ništa nije radilo. Oko 15.05.1992. javio se u TO. Bio je javni poziv za mobilizaciju i svedok se javio u fabriku *Standard*. Dobio je raspored da radi u centralnom magacinu za oružje. Tu je spavao. Dolazili su iz raznih jedinica da traže oružje. Trebalo je da popune obrazac. Savo Ćirković je davao te obrasce. *Standard* je bila nova fabrika obuće. U vreme kada je svedok došao u fabriku, tamo nije bilo vojske. Nije bilo ni zarobljenika. Svedok ne zna ko je bio komandant u *Standardu*. Šef mu je bio Savo Ćirković. Vidao je Mileta Jovića ali nije znao da li mu je on bio pretpostavljeni. Činilo mu se da ga Mile Jović izbegava da mu ne bi tražio neku uslugu, s obzirom da su se pre rata dobro poznavali.

Svedok zna optuženog Grujića. Zna da je bio u SDS-u.

Predočavanje iskaza svedoka Šest

Predsednica Veća je predočila iskaz svedoka Šest u kojem on kaže da je u autobus ispred fabrike *Alhos* ušao Branko Grujuć i opsovao Rada Perušinića što je sa balijama. Svedok se seća samo tog vojnika koji je tražio i izveo svedoka Šest. Tada je izišao i stomatolog Ivan Kala, koji je umro pre tri godine.

Posle godinu dana čuo je priče o zatvorima.

Saslušanje svedoka Hadži Jovana Mitrovića

U vreme događaja živeo je u Zvorniku. Do početka rata radio je na objektu keramičkih vlakana u *Glinici*. Devedestih godina Srbi su se svrstali uz SDS a Muslimani uz SDA. Osećalo se da se nešto sprema, da se svi naoružavaju. U septembru ili oktobru 1991. je došlo do formiranja *Patriotske lige*, što je bilo upozorenje da se nešto događa.

Kada je počeo rat, svedok je prebacio porodicu u Srbiju a on je prešao u Čelopek. Objekat svedoka u *Glinici* nije radio.

Svedok je od 1990. bio član SDS-a. Bio je odbornik u Skupštini grada sve do oktobra 1991. kada je pozvan kao rezervista u brigadu JNA u Bijeljini. U toj brigadi je bio Šemso Munimović iz Zvornika, i aktivni i rezervni oficiri iz Bijeljine i Zvornika. Zadatak je bio čuvanje mostova prema Srbiji. Jedinica je bila pokretna. Išla je u Pilice, pa na Šepački most. Tenkowska jedinica JNA sa komandantom Draganom Obrenovićem je došla iz Hrvatske početkom 1992. Došao je aktivni oficir i on preuzima komandu. Svedokova aktivnost [na obezbeđenju mostova] prestaje dolaskom Tenkowske jedinice Dragana Obrenovića.

Sredinom maja 1992. godine proglašena je opšta mobilizacija. Svedok se odazvao i došao je u izviđačko-diverzantsku jedinicu čiji je komandant bio kapetan Miloje. On je došao sa sedam, osam momaka, sa kojima je bio u ratu u Hrvatskoj. On je stvorio tu jedinicu. To je bila jedna od retkih jedinica sa redom i disciplinom. Jedinica je bila u sastavu TO. Bila je smeštena u obdaništu, pored same *Glinice*. Tu je jedinica bila u maju, a krajem maja je formirana Vojska Republike Srpske. Svedokova jedinica je položila zakletvu krajem maja, a drugi put, 28.06.1992. godine, koji je proglašen za dan vojske. Tada je organizovana proslava i svi pripadnici Zvorničke brigade su položili zakletvu. Nakon pogibije kapetana Miloja, u julu 1992. godine, svedok je rukovodio jedinicom. Kapetan Miloje je bio oficir iz Kragujevca. Spisak za plate pravio je kapetan Miloje, a posle njegove pogibije liste je pravio svedok. Liste su predavali u TO a posle Zvorničkoj brigadi. Jedinica je prerasla u *Drinske vukove*. To ime je dobila dok je kapetan Miloje bio živ. Išli su u izviđanje tamo gde su se razdvajala srpska i muslimanska sela. Vraćali su se uveče sa informacijama šta se događa. Kapetan Miloje je išao po naredbe kod komandanta TO a posle kod komandanta Zvorničke brigade. Jedinica nije imala zadatak da hapsi ali je naprimer bila zadužena da postavlja minska polja. Kapetan Miloje je poginuo 4.07.1992. i svedok je postao komandant, što je bio sve dok nije postavljen za direktora *Novog izvora*.

U maju, junu i julu 1992. svedok nije učestvovao u radu Privremene vlade. Pozvan je u avgustu 1992. na sednicu skupštine, na kojoj je predsedavao Jovo Mijatović. Odmah za njom je bila druga sednica, na kojoj je izglasano nepoverenje Jovi Mijatoviću a izabran je Branko Grujić. U septembru 1992. svedoka je pozvao na razgovor svedok N, koji je bio u to vreme predsednik Izvršnog odbora opštine Zvornik, i ponudio mu mesto direktora *Novog izvora*.

Svedok je čuo od komšija da se u Domu kulture u Čelopeku nalaze civili sa Diviča za razmenu. Rezervni sastav policije je čuvao te ljude. Svedokova kuća je daleko 500m od Doma kulture. Posle, kada je došlo do hapšenja paravojnih jedinica, svedok je čuo šta se događalo u Domu kulture..

Za događaje na *Ekonomiji* je čuo kada je postao direktor *Novog izvora*. Od direktora Miše Jovića je čuo da su u direkciji bili zatvoreni ljudi [Muslimani] koji su bili angažovani na prikupljanju građevinskog materijala da bi se sprečila pljačka

Svedok je čuo da su ljudi u junu 1992. bili zatvoreni u Školsko-tehničkom centru za razmenu. Čuo je da su ljudi [Muslimani] odvođeni u logor u Batković radi razmene. Svedok je čuo da su bili pregovori, u kojima su učestvovali svedok K i Jovo Mijatović, o razmeni Muslimana koji su bili zatvoreni u Školsko-tehničkom centru. Jedinica *Drinski vukovi* nije bila uključena u te pregovore.

Predočavanje iskaza optuženog Branka Popovića

Predsednica Veća je predočila svedoku da optuženi Branko Popović tvrdi da je postojala izviđačko-diverzantska jedinica pod komandom Dragana Obrenovića i da je komandant te jedinice bio Miloje Jović. Svedok objašnjava da je jedinica bila smeštena u obdaništu dok je u *Stnadardu* bila smeštena jedinica Dragana Obrenovića. Kapetan Miloje je bio veoma disciplinovan, primao je naredbe od komande TO.